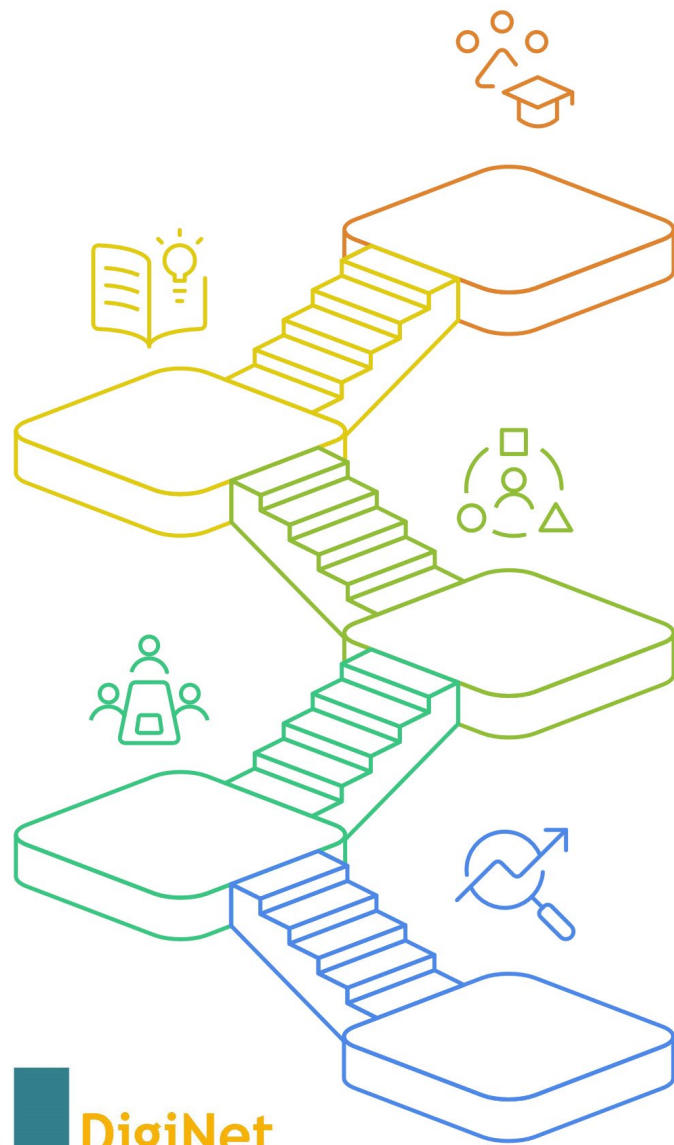

Sote-ammattilaisten tekoälyosaaminen

Kansallisen osaamismäärittelyn päivitystyö

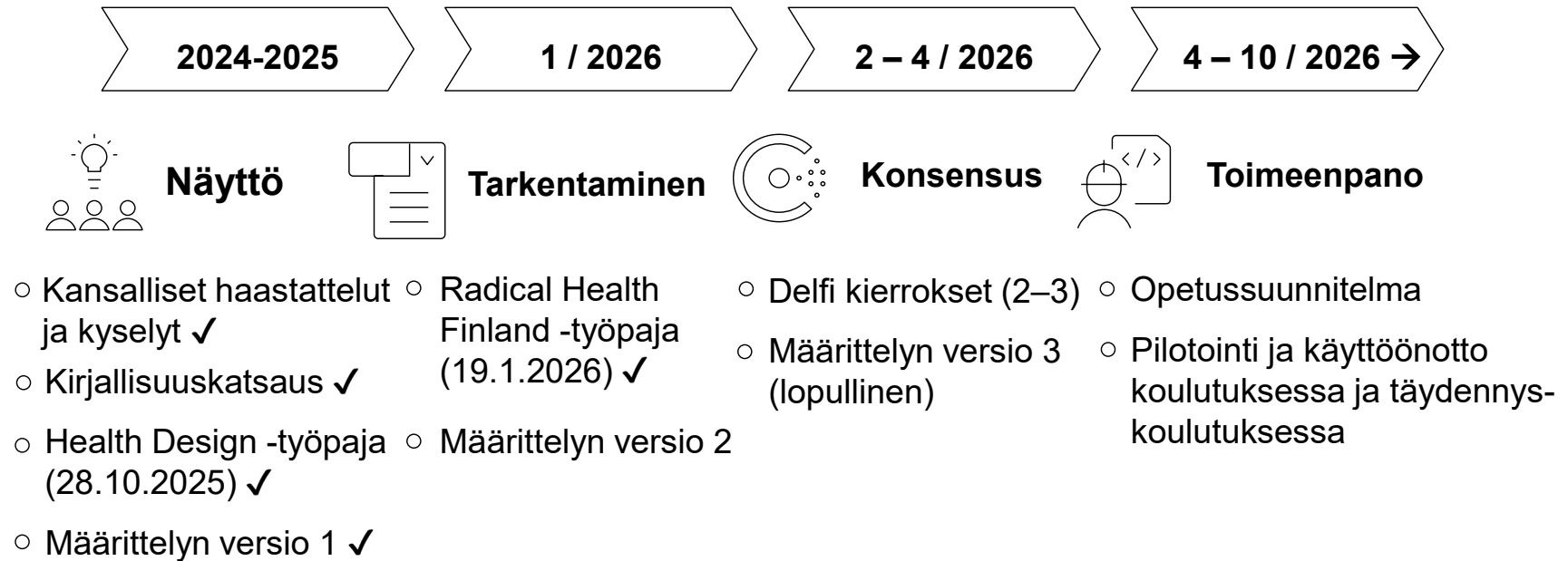
Outi Ahonen, yliopettaja,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Birgitta Tetri,
erityisasiantuntija,
Laurea-ammattikorkeakoulu

Miksi tekoälyosaamista päivitetään?

- Vuoden 2020 sotedigiosaamisen määrittely ei enää vastaa tekoälyn nopeaa kehitystä
- Tekoälyn vaikutus työnkuviin, vuorovaikutukseen, päätöksenteon tukeen ja eettisiin kysymyksiin kasvaa

Näytöstä konsensukseen ja toimeenpanoon

Toimittajat:
Merja Tepponen, Outi Ahonen ja Tuuli Turja

Käsikirja: Digitalisaatiota ja sitä koskevien toimintatapojen, osaamisen ja kulttuurin edistäminen

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165987>

Selvitystyön tavoitteena oli tuottaa käsikirja osaamisen kehittämisen parhaista ratkaisuista, joilla edistää yksilöllistä ja yhteisöllistä digikyvyyttä ja kehittämisen kulttuuria sekä ehdotus osaamisen kehittämisen organisoinnista ja jatkotoimenpiteistä sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Mitä kirjallisuuskatsaus kertoo tekoälyosaamisesta?

5 osaamisaluetta (19 tutkimusta 2021–2025)

- Tekoälyn lukutaito
- Käytännön operatiiviset taidot
- Analyyttinen ja kriittinen arviointi
- Päätöksenteon tuki sekä ihmisen ja AI:n yhteistyö
- Ammatilliset, kontekstisidonnaiset soveltamistaidot

Sekä eettinen ja ihmiskeskeinen osaaminen läpileikkaavana teemana

Tekoälyn lukutaito

- Ymmärrys tekoälyn perusperiaatteista ja toimintalogiikasta
- Tieto siitä, millaisia tekoälysovelluksia sote-alalla käytetään
- Kyky erottaa tekoäly, automaatio ja digitaaliset järjestelmät toisistaan
- Realistinen käsitys tekoälyn hyödyistä ja rajoituksista

Käytännön operatiiviset taidot

- Kyky käyttää tekoälyä työn tukena arjen työtehtävissä
- Ymmärrys siitä, miten ja milloin tekoälyä voi hyödyntää turvallisesti
- Tieto siitä, mitä tietoa tekoälylle saa syöttää ja mitä ei
- Kyky toimia organisaation ohjeiden ja käytäntöjen mukaisesti

Analyttinen ja kriittinen arviointi

- Kyky arvioida tekoälyn tuottaman tiedon luotettavuutta
- Harhojen, virheiden ja puutteellisen datan tunnistaminen
- Ymmärrys siitä, milloin tekoälyn tuottama ehdotus ei ole käyttökelpoinen
- Rohkeus kyseenalaistaa tekoälyn suosituksia

Päätöksenteon tuki sekä ihmisen ja tekoälyn yhteistyö

- Tekoäly toimii päätöksenteon tukena, ei päätöksentekijänä
- Ammattilainen ymmärtää oman vastuunsa päätöksissä
- Kyky yhdistää tekoälyn tuottama tieto ammatilliseen arvioon
- Selkeä roolijako ihmisen ja tekoälyn välillä

Ammatilliset kontekstisidonnaiset soveltamistaidot

- Tekoälyn käyttö suhteessa omaan ammattirooliin ja tehtäviin
- Ymmärrys asiakas- ja potilastilanteiden yksilöllisyydestä
- Kyky arvioida tekoälyn soveltuvuutta eri tilanteissa
- Toiminta sote-työn arvojen ja käytäntöjen mukaisesti

Eettinen ja ihmiskeskeinen osaaminen (läpileikkaava)

- Potilas- ja asiakasturvallisuuden ensisijaisuus
- Tietosuoja, yksityisyys ja oikeudenmukaisuus
- Läpinäkyvyys tekoälyn käytössä
- Asiakkaan ja ammattilaisen luottamuksen säilyttäminen

Havaittuja puutteita sote ammattilaisten osaamisessa

- Eettisen implementoinnin osaaminen heikko suhteessa tekoälyn kasvavaan rooliin
- Reaalimaailman harjoittelun ja työpajojen puute → ei mahdollisuutta oppia käytännössä
- Johdonmukaisen osaamisviitekehyksen puute kansallisella tasolla
- Suurimmat osaamisvajeet 16–20 vuotta työssä olleilla, pienimmät (lähi)hoitajilla, joilla on vahva teknologia-arjen kokemus

Tavoite

- Ajantasainen ja monikäyttöinen tekoälyosaamisviitekehyksen sote-ammattilaisille → Koulutuskokonaisuudet käyttöön mm. hyvinvointialueille
- Toteutus sekä tutkintoihin integroituna että erillisinä täydennyskoulutuksina
- Painotus käytännön, eettisen ja ammatillisen AI-osaamisen tasapainossa

Delfi-kierrokset helmi- ja maaliskuun aikana

- Haemme mukaan sote- ja tekoälyasiantuntijoita osallistumaan tekoälyosaamisen määrittelyyn
- Arvioimaan ja kommentoimaan osaamisalueita
- Vaikuttamaan tuleviin linjauksiin

Mitä osallistuminen tarkoittaa?

- Verkkopohjaiset kyselykierrokset

Ilmoittaudu
mukaan!

MANAGIDITH PROJECT

DIGITAL HEALTH MASTERS:
MASTERS OF MANAGING DIGITAL
TRANSFORMATION IN THE HEALTH SECTOR

MANAGIDITH BUILDS A NEW GENERATION
OF EXPERTS IN DIGITAL HEALTH
TRANSFORMATION.

XIA PROJECT

XPANDING INNOVATIVE ALLIANCE:
MICROCREDENTIALS ABOUT EHDS

XIA EXPANDS INTEROPERABILITY SKILLS IN
HEALTHCARE, EQUIPPING PROFESSIONALS
FOR THE STANDARDS OF THE EUROPEAN
HEALTH DATA SPACE.

#eHealth2026
**Effective digital
solutions in health
care and social
welfare services**

1.-2.10.2026
Helsinki, Biomedicum

Lisätietoja: www.telemedicine.fi/ehealth2026

Yhteistyössä järjestämässä:

Suomen Telelääketieteen ja e-Health seura
Finnish Society of Telemedicine and eHealth

Vaikuttavuusseura ry

Kiitos!

Lisätietoa:

outi.ahonen@laurea.fi

birgitta.tetri@laurea.fi